

YTTRANDE

Dnr 16/0063

Stockholm den 28 juni 2016

Arbetsmarknadsdepartementet

A2016/00736/ARM

Entreprenörsansvar och svenska kollektivavtalsvillkor vid utstationering, Ds 2016:6

Sieps välkomnar att en ytterligare översyn görs av de svenska bestämmelserna som genomför utstationeringsdirektivet och tillämpningsdirektivet till utstationeringsdirektivet.

Som poängterats i tidigare remissyttranden av Sieps har myndigheten inga invändningar mot huvuddelen av de förslag som presenteras i förslagen, men vill ändå göra några iakttagelser beträffande de eventuella effekterna av i) att även utanförstående arbetstagare föreslås ska kunna lägga kollektivavtal till grund för sina löneanspråk och ii) entreprenörsansvaret.

Som utredningen visar är vissa delar av utstationeringsdirektivet i nuläget oreglerade i svensk rätt till följd av att Sverige har valt att tillämpa möjligheten i artikel 3.8 att genomföra minimikraven för löner genom kollektivavtal. Sieps gör bedömningen att det förslag som nu presenteras, det vill säga att låta villkoren i kollektivavtalet tillämpas också på utanförstående arbetstagare, är det bästa alternativet av de föreslagna. Däremot väcker den föreslagna lösningen några EU-rättsliga frågor som diskuteras nedan.

Sieps instämmer med utredningens uppfattning att det ser ut att uppstå en form av diskriminering i förhållande till arbetsgivare från andra EU-länder om utanförstående utländska arbetstagare ges rättigheter enligt kollektivavtalen trots att de inte är anslutna till en arbetstagarorganisation. Någon motsvarande rättighet finns nämligen inte för arbetstagare till inhemska arbetsgivare, vilket kan ge de inhemska arbetsgivarna fördelar i förhållande till de utländska. Enligt Sieps bör detta dock inte betraktas som diskriminering av utländska arbetsgivare då regeln inte medför någon extra belastning för de arbetsgivare som är etablerade i ett annat EU-land. Det kan inte anses vara betungande att behöva betala lön enligt en modell som enligt direktivet är fullt legitim utan det bör endast betraktas som ett led för att säkerställa att direktivet genomförs korrekt. Däremot

är det väsentligt att systemet utformas på ett sätt som gör att marknaden påverkas så lite som möjligt av den föreslagna modellen.

Bland annat bör systemet göras tillgängligt så att varje utländsk arbetsgivare som planerar verksamhet i Sverige kan skaffa sig en fullständig bild av vad som gäller för de utstationerade arbetstagarna.

Vad gäller det föreslagna entreprenörsansvaret har Sieps redan i ett tidigare remissyttrande ställt sig bakom valet av föreslagen åtgärd för att genomföra tillämpningsdirektivet, det vill säga ett entreprenörsansvar (SOU 2015:38). Som tidigare påpekats anser Sieps inte att en utsträckning av entreprenörsansvaret till flera led (ett solidariskt ansvar) kan anses omotiverad eller oproportionell med hänsyn till hur den svenska arbetsmarknadsmodellen är utformad. Denna departementspromemoria ger i huvudsak ingen anledning för Sieps att ändra uppfattning.

Vad som däremot förtydligas i denna utredning är att entreprenörsansvaret är tänkt att endast omfatta utländska entreprenörer. Detta ger anledning att komma med en synpunkt. Även om det är angeläget att få entreprenörsansvaret på plats snarast, eftersom tiden för genomförande av direktivet gick ut den 18 juni 2016 (varav artikel 12, punkten 2 är en del) bör det även snarast utredas huruvida det inte vore lämpligt att också införa ett entreprenörsansvar för inhemska arbetsgivare. Detta för att utesluta att en snedvridning av konkurrensen uppstår när endast utländska arbetsgivare påförs ett entreprenörsansvar. Sieps tolkar nämligen att ett utsträckt entreprenörsansvar, till skillnad från en tillämpning av kollektivavtal på också utanförstående arbetstagare, faktiskt kan leda till ökade kostnader för utländska arbetsgivare, exempelvis i form av försäkringspremier. Detta gör det angeläget att snarast utreda att den valda vägen inte har en diskriminerande effekt på arbetsgivare från andra EU-länder.

I detta ärende har Eva Sjögren beslutat. Anna Wetter har varit föredragande.

Eva Sjögren,
Direktör